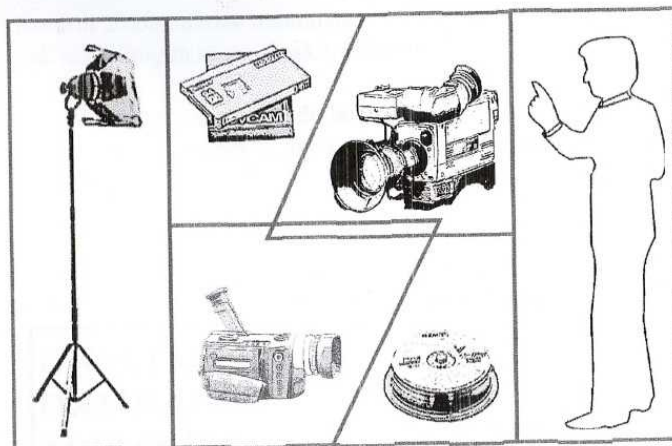

BIDEO KAMERA ETA ARGIZTATZEKO TRESNERIA

SARRERA

Aurrerapen teknologikoei eta diseinuari esker, gaurko bideo-kamera gehienekin emaitza onak lor daitezke, egoera zailetan filmatu arren. Antzinako eskuzko kontrolak kontrol automatikoez ordezkatu dira. Horren guztiaren aurrean, ez da harrizkoa geure buruei zera galdetzea:

zergatik ikasi bideo-kamera eta argiak erabiltzeko teknika?

Hona hemen lau erantzun:

- a) Kamera erabiltzen eta gustuko irudiak egiteko argiak kokatzen oinarritzko arauak ikasiz eta, ikasi ondoren, praktikatuz soilik lortzen delako.
- b) Ikusleek erabili dugun bideo-kamerak jaso duena, nola jaso duen eta jasotakoa nola erakusten ari garen begiratzen dutelako.
- c) Kontrol automatikoak munduko onenak izan arren, ezin dutelako guk nahi ditugun sentsazioak transmititu.
- d) Ikus-entzunezko orotan talde-lanean aritzen delako; eta, horretarako, nahitaezkoa delako koordinazioa; eta, zinez uste dugulako, teknologia dela gizakiaren zerbitzura egon behar duena eta ez alderantziz.

Bideo-serie honetan ez gara tresna zehatz batzuek mintzatuko; gure xedea hezkuntza alorrean emaitza profesionalak lortzeko beharrezko diren oinarriak eta prozedurak sakonki aztertzea da.

Hizkuntza arrunt xume batez produkzio-, argiztatze- eta argazki-taldekoak non aritzen diren azaltzen da. Horrezaz gain, kasu zehatz bakoitzean erabili behar den tresneria erabakitzeko behar diren jakingarri guztiak erakusten dira.

KAPITULUEN EGITURA

Kapitulu guztiek hiru zati dituzte:

- 1.- Lehenengoan, bideoan zehar ikusi eta ikasiko ditugun kontzeptuak aurkezten dira. Zati honen helburua ondoren garatuko den gaiari sarrera egitea da, bai irakaslea, bai ikaslea prest jartzeko.
- 2.- Bigarreanean, kapituluari dagozkion edukiak garatzen dira. Berau dugu zatirik luzeena eta bertan kameraren eta argien alderdi guztiak aztertzen dira.
- 3.- Hirugarrenari lantegia deitu diogu. Zati honetan, esperientzia batzuen bidez, bideoan zehar ikusi eta ikasi ditugun kontzeptuak berrikusiko ditugu. Lantegian proposatzen diren ariketa praktikoak direla medio ikasleak bideoan ikusitakoa sakontzeko aukera izango du.

HELBURU OROKORRAK

Xedea irudiaren munduko lexikoa ulertzea da; eta, lexiko hori erabiliz, ahozko adierazpenak egitea, jarduera teoriko bat praktikara eramateko garaian zehatza izateak duen garrantzia ezagutuz.

Norberaren eta besteen ikus-entzunezko produktuak aztertzea eta interpretatzea, elementuak, egiturazko erlazioak eta komunikazio-funtzionamendua bereiziz, ikuspegi tekniko, artistiko, teoriko eta jarrerazko batetik.

Ikus-entzunezko lengoaiak aztertzea eta haien erabileran sakontzea, praktikan norberaren ezagutzak eta gaitasunak integratzen laguntzeko, adierazpen eta komunikazio modu pertsonala finkatzearen.

Gizarte-komunikazioetan eta arte- eta kultura-adierazpenetan ikus-entzunezko komunikabideek duten funtzionamendua aztertzea, aldi berean presio instituzionalak edo ekonomikoak ikus-entzunezko komunikazioetan duen eragina balioetsiz.

Telekomunikazioen eta informazioaren teknologia berrien arteko elkarteak dakartzan ikus-entzunezko joera eta prozedura berriak eta kultura-kontsumoaren ohituretan duten eragina ezagutzea eta balioestea.

Taldeko komunikazio-esperientziak lantzea, elkartasunezko jarrera aktiboa eta parte hartzailea erakutsiz, zeregin koordinatuetan lagunduz eta jarrera baztertzailak auzitan jarriz.

EDUKIAK

3. Multzoa. Irudi mugikorra

A) Kontzeptuzko edukiak:

Espazio-irudikapena eta «eszenaratzea» zinemako eta telebistako narrazioan.

Koadroa egiterakoan antzeman daitezkeen elementu plastikoen forma eta konposizioa: argiztapena, kolorea, eszenatokia, karakterizazioa, planoaren tamaina eta eskala.

Dokumentalari, albistegiari, publizitateari, eta zinemari dagozkien eszenaratzeen arteko aldea.

Denboraren eta mugimenduaren irudikapena muntaiaren eta edizioaren bitartez: planoak, eszena eta sekuentzia.

Komunikabide berrien irudia: errealitate birtuala, simulazioa eta infografia. Narrazioa teknologia berrietan: irakurketatik «nabigaziora», transmisioetik elkarreraginera.

B) Prozedurazko edukiak:

Ikus-entzunezko produkzioaren teknikak eta prozesuak erabiltzea.

Ikus-entzunezko proiektu bat egitea, komunikazio-helburuak, banaketa- eta produkzio-aukerak kontuan hartuta.

Aurreprodukzioa: sinopsia eta literatur gidoiaren eta gidoi

teknikoaren elaborazioa: plangintza, gidoiaren egitura eta aurkezpen-formatuak. Gidoia eta taldeko lana.

Produktzio-prozesua: ikus-entzunezko dokumentu labur bat egitea (dokumentala, informaziozkoa, publizitatezkoa...).

Ikus-entzunezko produkzioaren elementuak ezagutu eta erabiltzea: kamera, argiztapena, soinu-hartzeak, eszenatokia, karakterizazioak...

C) Jarrerazko edukiak:

Eszenaratzea errealitatea berrerratzeko prozedura gisa balioestea, non beste balizko batzuen artean errealitate-proiektu bat zirraborratzen den eta egile, produktore, telebista-kate, eta abarren asmoa erakusten den.

Ikus-entzunezko errealizazio- eta adierazpen-estiloak aintzakotzat hartzea eta haien komunikazio-interesa balioestea.

Talde-zereginetan aktiboki parte hartzea, elkarlanerako eta besteen proposamenak onartzeko jarreraz.

EBALUAZIO IRIZPIDEAK

Irudi berari buruzko pertzepzio aniztasunaz ohartzea, eta pertzepzioen arteko aldea azaltzea, egoera, testuinguru eta horrelako arazoak erabiliz.

Irizpide horren bitartez, ikusmeneko pertzepzioa antolatzen duten prozedurei, prozesuei eta esku hartzen duten jardueri buruz duten ezagutza balioetsi nahi da, eta inplikaturako faktore psikologiko eta teknologikoen eta gaitasunen arabera egiten den interpretazioa.

Nahi dituen baliabide, teknika eta prozedura erabiliz, gai berberaren gaineko produkzio-prozesuak planifikatzea eta garatzea, komunikazioaren helburuak lortzeko erabili diren bide eta tekniken egokitasuna balioetsiz.

Irizpidearen bitartez, gai berberari aplikatutako ikus-entzunezko produkzio-prozesuak planifikatzeko eta burutzeko ikasleak duen gaitasuna da ebaluatu nahi duguna. Horretarako, ikasitako kontzeptuak eta prozedurak erabiltzen dituen, batez ere produkzioaren faseen antolamenduarekin eta plangintzarekin zerikusia dutenak, eta aurrez finkatutako helburuak lortzeko aukeratu dituen baliabideen eta produkzio-tekniken egokitasuna balioetsiko ditugu.

Ikus-entzunezko narrazioaren adierazpen-materialen (irudia, soinua, notazio- grafikoak) erabilera eta balioari buruzko eta komunikazio-helburu jakinen arabera duten funtzionaltasunari buruzko ezagutzak aplikatzea.

Irizpidearen bitartez ikasleak ikus-entzunezko lengoaien bidez errealitatea irudikatze eta interpretatzeko gai diren ebaluatu nahi da. Baita, irudiaren eta soinua baliabide plastikoak manipulatu, adierazteko duen gaitasuna ere; irudikapen horien komunikazio-eraginkortasuna balioetsita.

Film-sekuentzia batzuetan kameraren lana (optikoa, planoaren konposizioa, kameraren mugimendua, ekintzaren denbora-tratamendua) eta planoen arteko trantsizioak deskribatzea.

Irizpide horren bitartez, ikasleak ikus-entzunezkoen bi arlo nagusiak kontuan hartu dituen ebaluatu nahi da: batetik, plangintza egiterakoan, espazioaren eta denboraren tratamendua eta kameraren mugimenduen balioa (panoramika, *travellinga*, zooma, garabia); eta, bestetik, muntaia egiterakoan, denboran eta adierazpenean eragina duten film estrategiak (kateatua, iluntze-iraungipena, gortinak, geldotzeak, *flash back*).

NOIZ ETA NOLA ERABILI MATERIAL HAU

BIDEO KAMERA ETA ARGIZTATZEKO TRESNERIA bideo-seriea batxilergoan diharduten ikasleentzat egindako materiala da. Emaitzarik onenak lortzeko, bideo-kamera eta argiztatzeko tresnak nola erabili behar diren erakustea da bere xedea.

BIDEO KAMERA ETA ARGIZTATZEKO TRESNERIA bideo-seriean jakitera ematen diren ezagutza teknikoak oinarritzkoak dira. Hain juxtu, ikasleek inguruan duten mundua euren ikuspegi propioetik filmatzeko jakin behar dituztenak.

Seriea osatzen duten bideoak ordena natural batean adierazita daude. Horregatik, bideoak lehenengotik hamaikagarrenera ordenan lantzea proposatzen da.

Bideo bakoitza ataltxotan sailkaturik dago kontzeptuak argiago adierazteko.

Ariketa bakoitza irudiz eta ahotsez azalduko da.

Irakaslearen presentzia ezinbestekoa da bideo-emanaldiak irauten duen bitartean, ikasleen zalantzak unean bertan argitzea garrantzi handikoa baita.

LANTEGIA ATALA

Ariketak bideoaren hirugarren atalean erakusten dira. Atalari lantegia deitu diogu eta bere xedea irakasleari lana erraztea da. Erakusten diren ariketa guztiak kameraren aurrean egiten dira, eta ikasleek klasean egingo dituzten ariketen gidari izan nahi dute. Ariketek bideoan azaldutako teoriekin lotura estua dute eta era mailakatuan ageri dira, errazenetik zailenera. Lantegia ataleko ariketen xede nagusia ikasleari ariketa praktikoak egiten laguntzea da; alegia, kamera eta argiak erabiltzen erakustea.